

EKOLET KÄYMÄLÄKOMPOSTORIN KÄYTTÖ

(näillä kirjasimilla merkityt kohdat liittyvät vain nesteiden biologisella suodattimella varustettuun malliin)

Malli: YV-12 (Ohje 22.6.2004)

Kapasiteetti: 1-7 hengen jatkuva käyttö

Sähkönkulutus: 200/530 Wh/vrk (normaali/*biol. puhdistus*),

Suurin sähköteho: 8/40 W (normaali/*biol. puhdistus*),

Sulje istuimen kansi aina käytön jälkeen. Täytä kompostori käymälä- (ja elintarvike) jätteillä. Voit käyttää myös käsisuihkua, istuimen toimiessa bideenä.

1. Kompostorissa on neljään lokeroon jaettu kiinteän jätteen säiliö, nestesäiliö *ja biosuodin* sekä käymälätilassa oleva istuin.

2. Kompostorin kuluvat osat ovat sähköinen tuuletin *ja vesipumppu*. Toimivasta kompostorista tulee aina kuulua tuulettimen hurinaa *ja pumpun käydessä vesiputouksen solinaa*. Äänet ovat selvät kompostorisäiliön vierellä ja kuuluvat myös heikosti käymälähuoneeseen kun istuimen kansi on auki.

3. Käytössä olevan kompostorilokeron täytyminen kestää yleensä puolesta puoleentoista vuoteen. Lokeron täyttymisen näkee katsomalla taskulampulla istuimen viemäriputkeen tai kompostorin kannen tarkastusaukosta.

4. Lokeron täytyttyä, jätteet peitetään muutamalla ämpärillisellä tavallista multaa tai vanhaa kompostia. Kierrä käyttöön tyhjä tai vanhimmasta kompostista sivuluukun kautta tyhjennetty lokero, jonka pohjalle laitetaan muutama sentin paksuudelta hapanta turvetta (ei kalkittua) ja päälle muutama sentti multaa tai vanhaa kompostia. Tyhjennysluukun tiiviste puhdistetaan hyvin ja voidellaan putkikitillä tai vastaavalla ennen sulkemista. Säiliötä kierretään tyhjennysluukkujen yläpuolella olevista kädensijoista tai käyttämällä Ekoletin vääntökapulaa. Lokeroa tyhjennettäessä varo rikkomasta sisäpintana olevaa suodatinkangasta. Merkitse ennen kiertämistä täyttöön tulevan lokeron tyhjennysluukun täytön aloituspäivämäärä. Tyhjennettävä kompostilokero saattaa olla hyvä kastella muutama päivä ennen tyhjennystä.

5. Tyhjennetty kompostimulta on valmista ja hyvää lannoitetta sellaisenaan koristekasveille levitettäväksi. Kauan kompostorissa kypsänä ollut massa kuivuu, joten se on syytä kastella ennen tyhjennystä.

6. Kompostorista tuleva neste on biologisesti esipuhdistuu ja johdetaan poistoletkussa talon harmaavesien saostuskaivoon. Käytön ollessa vain satunnaista, tulee kompostoriin kaataa kuukausittain muutama ämpärillinen vettä niin, että nestesäiliö on aina vähintään puolillaan nestettä eikä pumppu ime ilmaa. Nesteen pinta on täytenä noin 7 cm ja puolillaan noin 15 cm vanteessa olevan tarkistusaukon alapuolella. Erilliseen mittatikkuun on merkitty nestepinta säiliön ollessa täynnä ja puolillaan.

7. Pitkän poissaolon ajaksi (useita kuukausia) on pumpun virtajohto syytä irroittaa jakorasiasta. Käytön taas alkaessa tulee kompostoriin kaataa 50-100 litraa vettä, kytkeä virtajohto jakorasiaan ja varmistaa, että neste kiertää. Mikäli nestesäiliö on poissaolon aikana haihtunut tyhjäksi, tulee pumppuun syöttää vettä ennen käynnistämistä. Syöttäminen tapahtuu parhaiten irrottamalla paineletku kompostorin kannesta ja kaatamalla siihen vettä.

8. Nestesäiliö on syytä huuhdella kompostorin lokeron täytyttyä, jotta nestesäiliön pohjalle keräytyvä sakka ei kulkeutuisi pumppuun. Irroita pumpun virtajohto jakorasiasta, liitä juoksuusletku nestesäiliön alanurkassa, vanteen alla olevaan tyhjennysventtiiliin ja avaa venttiili. Tyhjentymistä voi nopeuttaa imemällä letkusta esim. veneilijöiden käyttämällä pilssipumpulla. Avaa vanteen sivussa oleva tarkistusaukon luukku ja suihkuta sisään puhdasta vettä. Huuhtelun jälkeen sulje tyhjennysventtiili, täytä säiliö vedellä vähintään puolilleen sekä sulje tarkistusaukon luukku.

Kytke pumppuun virta ja tarkista, että neste kiertää. Mikäli pumppu on imenyt ilmaa, tulee se syöttää vedellä ennen virran kytkemistä (kts kohta 7).

9. Tuuletin ja nestepumppu tulee pestä vedellä vuosittain. Pesua varten molemmat tulee irrottaa paikaltaan (katso jäljempänä kohta sähkölaitteiden uusiminen).

10. Kelttlössä elintarvikeljätteet on syytä säilyttää kannellisessa astiassa kärpästen torjumiseksi.

11. Käymäläistulmen kautta tapahtuva tuuletus imee pölyistä huoneilmaa. Istuinta voidaan pestä ympäristöystävällisillä miedoilla pesuaineilla kuten Tolulla. Pintojen säilymiselle on eduksi, mikäli ne silloin tällöin käsitellään muoveille sopivalla hoitoaineella esim. autovahalla.

12. Jos kärpäsiä esiintyy, voidaan haitta poistaa valelemalla munien ja toukkien tuhoamiseksi lähes kiehuvaa vettä kompostin pinnalle. Torjuntaan sopii myös munia tuhoava karjatalouden valmiste (esim. DeLaval larvicide BIO) ja lentävät hyönteiset tuhoava myrkkä (esim. Baition tai Baygon). Lentävien hyönteisten torjunta tulee tehdä kolmena peräkkäisenä viikkona elokierron katkaisemiseksi. Kärpäset eivät pääse lisääntymään nestetilaan, joten torjuminen on helppoa.

13. Sähkökatkon sattuessa voidaan mahdollista hajuhaittaa estää irrottamalla tuulettimen virtajohto sähkönjakokeskuksesta ja vetämällä kompostorin kannen alla oleva tuuletin pois paikaltaan jolloin tuuletin ei kurista ilmavirtausta. Sähkökatkon jälkeen tulee tuuletin työntää paikalleen ja kytkeä virta.

14. Huollosta tai sähkökatkosta mahdollisesti johtuva hajuhaitta voidaan välttää laittamalla käymäläistuvin muovisäkin (esim. jätessäkki) sisään.

15. Kompostin kypsyminen nopeutuu, jos kompostorihuoneen lämpötilaa nostetaan, kompostorin ympärille kierretään lämpöeriste, jätteen sekaan lisätään hiilipitoista, ilmaa johtavaa ainetta kuten kuoriketta tai olkia tai pintamultaan laitetaan kompostimatoja. Tyhjennysluukun korkeudella oleva massa kypsy viimeiseksi. Mikään näistä toimenpiteistä ei normaalisti ole tarpeen.

16. Ekolet-käymälä on tehty kierrätyskelpoisesta polyeteeni-muovista, kuumasinkitystä teräksestä sekä ruostumattomasta teräksestä. Käymälää saa käyttää tai täyttää vain tässä ohjeessa mainitulla tavalla. Muu käyttö on kielletty.

Sähkölaitteiden uusiminen

17. Sähkölaitteiksi on valittu pitkäikäiset tuotteet. Jos sähkölaite lakkaa toimimasta, tarkista onko virta kytketty. Jos tämä ei auta, niin laite tulee uusia seuraavan ohjeen mukaisesti.

18. Tuulettimen vaihdetaan irrottamalla tuulettimen virtajohto sähkön jakorasiasta ja pudottamalla johto kompostorin sisälle. Kompostorin kannen alla oleva tuulettimen vedetään sivusuunnassa pois kiinnityshyllyltä (liikkuu kahteen vastakkaiseen suuntaan). Uusi tuulettimen työnnetään paikalleen. Virtajohto pujotetaan reiästä sähkön jakorasiaan, kiristetään varovasti ja kiilataan paikalleen kumikorkilla. Johto kytketään liittimeen. Uuden kuulalaakeroidun, kosteussuojatun tuulettimen saa normaalista elektroniikkaliikkeestä tai Ekolet myyjältä.

19. Pumpun sisäosat vaihdetaan irrottamalla pumpun virtajohto jakorasiasta ja nostamalla pumppu vähintään kompostorin metallivanteen yläosan tasolle, vetämällä pumpun päätyritilä pois sekä kiertämällä näkyviin tullut pumpun koko pääty irti ja vetämällä sisäosa ulos. Pumpun tai sen sisäosan vaihdon jälkeen tulee pumppu asettaa paikalleen ja syöttää vedellä ennen virran kytkemistä (kts. kohta 7). Uuden sisäosan tai pumpun saa normaalista akvaarioliikkeestä tai Ekolet myyjältä.

Suosittellemme tuulettimen *ja pumpun aksellin (tai pumpun)* vaihtamista viiden vuoden välein sekä näiden osien pitämistä aina varaosina.

Valmistaja:

Ekolet Oy

Estetie 3

00430 Helsinki

Faksi: 09 5635056

<http://www.ekolet.com>

VIANETSINTÄ

(näillä kirjjasimilla merkityt kohdat liittyvät vain nesteiden biologisella suodattimella varustettuun malliin)

Käymälähuoneessa on hajua:

- **Kompostorin tyhjennys- tai tarkistusluukku on jäänyt auki**
  - sulje luukku.
- **Kompostorin kansi ei ole tiiviisti paikallaan**
  - korjaa kannen asento.
- **Käymäläistuimen kansi on jäänyt auki**
  - sulje kansi.
- **Sähkö on poikki**
  - irrota tuulettimen virtajohto sähkön jakorasiasta ja vedä kompostorin kannen alla, ilmastointiputken suulla oleva tuuletin pois hyllyltään (katso käyttöohjeen kohta 18). Sähkön palattua laita tuuletin takaisin paikalleen.
- **Tuuletin ei ole paikallaan**
  - työnnä tuuletin paikalleen ja kytke virta (katso käyttöohjeen kohta 18).
- **Tuuletin on epäkunnossa**
  - uusi tuuletin (katso käyttöohjeen kohta 18)
- **Tuuletin on niin likainen, että se ei jaksa enää pyöriä**
  - Pese tuuletin vedellä (katso irrottaminen käyttöohjeen kohdasta 18)
- **Ilmastointiputki ei ole ilmatiivis**
  - tiivistä putken saumat.
- **Tuuletusputki ei ylety asennusohjeen mukaisesti katonharjan yläpuolelle**
  - pidennä putkea ja säädä sähkön jakorasiassa olevan muuntajan pohjassa oleva jännitteensäädin 12 Voltille (ei yli).
- **Käymälähuoneen yläosassa on avoin tuuletusaukko**
  - sulje aukko

Kompostorin neste ei kierrä tai pumppu pitää kovaa ääntä tai lämpenee:

- *Nestepumppuun ei tule sähkövirtaa*
  - tarkista sähkön saanti ja että kellokytkin katkoo virtaa 15 min välein
- *Nestesäiliötä ei ole huuhdeltu*
  - huuhtele säiliö (katso käyttöohjeen kohta 8).
- *Pumpun syöttäminen vedellä ei ole onnistunut*
  - syötä uudelleen (katso käyttöohjeen kohta 7).
- *Pumppu imee ilmaa pumpun päähän tulevan imuletkun liitoksesta*
  - tiivistä liitos.
- *Pumppu on likainen (voi pitää kovaa ääntä tai lämpetä)*
  - pese pumppu sisältä (katso käyttöohjeen kohta 19). Kova (emäksinen) vesi muodostaa pumppuun pannukiveä. Liuota pannukivi kaatamalla pumppuun etikkaa. Lisää kompostorilokeron reunoille hapanta turvetta tai sahanpurua.
- *Pumppu on epäkunnossa*
  - uusi pumppu tai sen sisäosat (katso käyttöohjeen kohta 19)

Laita näkyvään paikkaan keittiössä

KOMPOSTIKELPOISTA JÄTETTÄ ON

YLEENSÄ KAIKKI, MIKÄ ON JOSKUS OLLUT ELÄVÄÄ:

- ✓ **Normaalit WC-jätteet.**
- ✓ **Lasten valpat** repäistävä halki ennen kompostoriin laitto. Vaipat vievät tilaa ja niiden keinokuituosat eivät maadu.
- ✓ **Hedelmien, juuresten ja vihannesten kuoret.** Yleisimmin käytetyt säilöntäaineet hajoavat vähitellen kompostissa.
- ✓ **Kahvin ja teen porot.** Suodatinpaperit ja teepussit voi laittaa mukaan.
- ✓ **Kalkki muu ruokajäte.** Hyvin isoja kiinteitä jätekappaleita kuten kaalinpäitä tai leipiä on hyvä pieniä muutamaan osaan.
- ✓ **Ruokaan ja ruuan valmistukseen liittyvät nesteet.**
- ✓ **Taluspaperi,** ellei siihen ole imeytetty jotakin haitallista ainetta.
- ✓ **Sanomalehden aukeama tai paperipussi** kompostisangon pohjalla käytettynä.
- ✓ **Kukkamulta, kasvisjätteet ja puunlehdet** (vievät tilaa).
- ✓ **Luonnonkuidut** hyvin pleninä määrinä: villa, puuvilla, pellava, silkki.
- ✓ **Puulastu ja puru** (ei lahosuojattua puuta), kuorike, hake, turve.

KOMPOSTIIN EI SAA LAITTA

AINEKSIA, JOTKA EIVÄT LAHOA TAI JOTKA VOIVAT MYRKYTTÄÄ KOMPOSTIN

- ✗ **Ei tuhkaa tai kalkkia** (tulee liikaa emästä).
- ✗ **Ei ongelmajätteitä:** öljy, bensiini, liuottimia, maaleja, torjunta-, desinfiointi tai lahonsuoja-aineita eikä lääkkeitä tai paristoja.
- ✗ **Ei pesuaineita sisältäviä pesuvesiä.**
- ✗ **Ei muovia, lasia tai metallia.**
- ✗ **Ei keinokultu-, nahka- tai kumituotteita.**
- ✗ **Ei tupakantumppeja eikä silvoustomia.**
- ✗ **Ei paperia suuressa mitassa;** muovitettua, vahapinoitettua tms. paperia ei lainkaan.

